

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Interdepartementale
Projectorganisatie CCS**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 04 november 2010

Betreft CO2-opslagprojecten

Ons kenmerk
CCS / 10163598

Met deze brief stel ik u op de hoogte van de uitwerking van de afspraken in het regeerakkoord voor de individuele CO2-opslagprojecten die momenteel in voorbereiding zijn. Het betreft besluiten op hoofdlijnen, die ik nu genomen heb om zoveel mogelijk duidelijkheid te bieden aan betrokkenen, waaronder bewoners, lokale overheden en bedrijven die plannen ontwikkelen voor CO2-opslag. De komende periode ga ik met betrokken partijen in overleg om te werken aan nadere uitwerking van deze besluiten op hoofdlijnen.

CO2-opslag in het bredere energiebeleid

Dit kabinet kiest op energiegebied voor een betaalbare, zekere energievoorziening en een optimale balans tussen groen en groei. Dat betekent duurzame energie concurrerend maken, en ruimte voor kernenergie. Bedrijven en kennisinstellingen werken verder samen aan het ontwikkelen van nieuwe rendabele energietechnieken. Zo kiezen we op de korte termijn voor efficiëntie en op de lange termijn voor innovatie, op weg naar een CO2-arme economie. Het kabinet ziet CO2-afvang en -opslag onder voorwaarden als belangrijke schakel op weg naar een duurzame energievoorziening.

Het is echter duidelijk dat er, met name op lokaal niveau, veel vragen en zorgen leven over CO2-opslag. De zorgen hebben vooral betrekking op de veiligheid van CO2-opslag. Ik wil benadrukken dat die veiligheid bij alle CO2-opslagprojecten de hoogste prioriteit heeft en dat veiligheid in elke fase van het project (vanaf de eerste screening van velden tot en met de monitoring na beëindiging van de injectie) maximale aandacht krijgt. Om te onderstrepen hoe belangrijk het kabinet veiligheid en lokaal draagvlak voor CO2-opslag vindt, benadrukt het regeerakkoord dat deze twee punten zwaar meegewogen worden bij besluiten over CO2-opslag. In lijn met de accenten van het nieuwe energiebeleid bepaalt het regeerakkoord verder dat vergunningverlening voor een nieuwe kerncentrale absolute prioriteit heeft en dat het kabinet erop inzet om de vergunningverlening voor een nieuwe kerncentrale rond te hebben voordat er CO2 opgeslagen wordt onder Nederlandse bodem.

Uitwerking voor concrete CO2-opslagprojecten

Barendrecht

De voorbereidingen van een CO2-opslagproject in de gemeente Barendrecht lopen al geruime tijd. Inmiddels zijn ook al de nodige leerervaringen opgedaan over het realiseren van CO2-opslag. Uit onafhankelijke veiligheidsstudies blijkt dat CO2-opslag onder Barendrecht veilig kan. Toch is de weerstand tegen CO2-opslag in de gemeente Barendrecht zeer groot. Daar komt bij dat het project in Barendrecht de nodige vertraging heeft opgelopen en niet meer op de gewenste korte termijn gerealiseerd kan worden. Het totale gebrek aan lokaal draagvlak en het feit dat door bovengenoemde ontwikkelingen het project in Barendrecht niet langer essentieel is voor de ontwikkeling van CCS in Nederland, hebben mij doen besluiten niet langer CO2-opslag in Barendrecht na te streven. Ik zal daarom de procedure voor het opstellen van een inpassingsplan, de aanpassing van het bestemmingsplan waardoor CO2-opslag in ruimtelijke zin mogelijk wordt, stopzetten. De komende tijd zal ik met de betrokken partijen zorgen voor een zorgvuldige afronding van het project.

Noord-Nederland

Vanuit de noordelijke provincies is het initiatief gekomen om daar een grootschalige CO2-opslag te realiseren in de diepe ondergrond. Bij de eerste stappen van dit project zijn de lessen van Barendrecht al in de praktijk gebracht, onder andere door een vroegtijdig en uitgebreid informatievoorzieningstraject over CO2-opslag.

De komende tijd zal ik met bestuurders en overige betrokken partijen in Noord-Nederland om tafel gaan zitten om te bespreken hoe we, met het regeerakkoord in gedachten, de geplande CO2-opslag zeker kunnen stellen. Ik zal uw Kamer informeren over mijn besluit na deze gesprekken.

CO2-opslag op zee

De ontwikkeling van CO2-opslag op zee vindt plaats in een andere context en bevindt zich in een ander stadium dan CO2-opslag onder land. In Nederlandse wateren wordt al CO2 opgeslagen in het project K12b, in het kader van enhanced gas recovery (gaswinning door CO2 te injecteren in gasvelden). Ook werken initiatiefnemers E.ON Benelux en Electrabel aan een grootschalig CO2-opslagproject in de Noordzee, het zogenaamde ROAD-project. Dit project wordt gerealiseerd met financiële steun van de Europese Unie en de Nederlandse Rijksoverheid. Het kabinet wil de ontwikkeling van CO2-opslag op zee steunen en werkt daarom mee aan de realisatie van het ROAD-project. Uiteraard zal de veiligheid ook bij dit project, en bij eventuele volgende CO2-opslagprojecten op zee, cruciaal zijn.

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,